ЗВО «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Полтавський інститут економіки і права

Кафедра соціальної роботи та спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
_____ Надія МЯКУШКО
«_1_» _____9_____ 2023 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ

Освітня програма: Соціальна робота
Рівень освіти: бакалавр
Обсяг кредитів: 5
Форма підсумкового контролю: залік

Полтава 2023 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ	
Викладач	*Заіка Віталій Миколайович,кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти*
Асистент викладача	
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	
Профайл викладача	*https://vo.uu.edu.ua/user/profile.php*
Профайл асистента	
Канали комунікації	*Телефон деканату:0504042802 Телефон викладача: Електронна пошта: zaika_vitaliy@ukr.net Messenger: https://www.messenger.com/ Facebook: https://www.facebook.com/zaika.vitaliy/ Кабінет (електронний кабінет): https://vo.uu.edu.ua/my/*
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	*Посилання на курс:* https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=6514

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="10">Галузь знань
23 «Соціальна робота»
Спеціальність
231 «Соціальна робота»

Мова викладання, навчання та оцінювання:
українська</td><td colspan="2">Вид дисципліни
обов’язкова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Цикл підготовки
загальний</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання «Презентація актуального питання курсу»</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 150</td><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3
самостійної роботи студента – 7</td><td rowspan="10">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
бакалавр</td><td>32 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>98 год.</td><td>140 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: Залік</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 55% аудиторних занять до 45% самостійної та індивідуальної роботи, для заочної форми навчання –10% аудиторних занять до 90% самостійної та індивідуальної роботи.

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

«Вступ до спеціальності та основи теорії соціальної роботи», «Історія соціальної роботи», «Психологія», «Загальна педагогіка», «Методи соціальних досліджень», «Менеджмент соціальної роботи», «Соціологія».

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

«Конфліктологія», «Галузеві соціологічні теорії», «Психологія здоров'я і здоровий спосіб життя», «Гендерні аспекти соціальної роботи», «Інклюзивне суспільство», «Менеджмент наукової інформації».

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчального курсу є: засвоєння студентами основних теоретичних підходів до вивчення проблем комунікації та спілкування, формування навиків аналізу смислів та змісту комунікаційних актів, навиків розпізнання невербальної сигналізації та емоцій співбесідника, навиків збереження комунікативної рівноваги та ефективності комунікації.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

1. Оволодіння та подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в даній сфері практичної діяльності.
2. Розкрити взаємозв’язки міжособистісного спілкування з іншими формами комунікативних процесів.
3. Характеризувати міжособистісну комунікативну взаємодію у зв’язку с цілями та мотивами комунікантів, ставленням один до одного, сценаріями спілкування.
4. Характеризувати особливості розуміння комунікантами один одного.
5. Формування у студентів навичок аналізу смислів за змісту повідомлень та діалогів у комунікативних актах.
6. Розкрити особливості використання психологічних знань про комунікативні процеси у формуванні комунікативної компетентності, навичок рефлексії та емпатії, ефективної комунікації.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення. На основі аналізу наявних психологічних фактів, явищ, тенденцій суспільного життя та соціальної дійсності формулювати логічні умовисновки, визначати завдання діяльності та пропонувати ефективні рішення. Спроможність синтезувати досвід, знання, вміння для досягнення мети.

ЗК2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. Самостійно виконувати професійні дії або керуватися ними, висувати нові ідеї, перспективні пропозиції; виявляти заповзятливість, енергійність, підприємливість; самостійно розпочинати певну справу, бути її засновником. Приймати обґрунтовані та відповідальні рішення, ініціювати розв’язання актуальних педагогічних та соціальних проблем.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї. Набуття гнучкого мислення, готовності до творчого застосування наукових психологічних знань та фахових умінь у широкому діапазоні соціальної діяльності для генерування нових ідей.

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії. Продукувати дискурси з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей студентів; усно та письмово презентувати складну комплексну інформацію в зрозумілій комунікативній формі, використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність працювати в команді. Спроможність працювати в команді, самоорганізовуватися, вмотивовувати і згуртовувати студентів, представників різних професійних та соціальних груп задля результативного вирішення актуальних соціальних завдань, вироблення та керування соціальними проектами.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів.

СК2. Здатність до виявлення соціально значущих проблем і факторів досягнення благополуччя різних груп населення.

СК3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделюваси ситуації.

СК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп.

СК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

СК7. Здатність до професійної рефлексії.

СК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

СК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

СК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

СК11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

СК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу у суспільстві.

СК14. Здатність до ефективного менеджменту організації.

СК16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ПРН 1. Самостійно й автономно знаходити інформацію, необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продокувати нові знання, розвивати професійні навики та якості.

ПРН 2. Застосовувати загальне та спеціалізоване забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН 3. Автономно приймати рішення в складних та непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 4. Виконувати рефлексивні практики в конкексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійному вигоранню.

ПРН 5. Розв’язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

ПРН 6. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань.

ПРН 7. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій.

ПРН 8. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, соціальної групи, громади.

ПРН 9. Ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.

ПРН 10. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв’язання завдань професійної діяльності.

ПРН 11. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності.

ПРН 12. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей.

ПРН 13. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пп	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти психології спілкування.															
Тема 1. **Спілкування як феномен психології**	28	4		4			20	22	1		1			20	АР: опитування, тестування, рецензування відповіді СР: завдання, співбесіда ІР: завдання, співбесіда
Тема 2. Основні характеристики спілкування	28	4		4			20	22	1		1			20	АР: опитування, тестування, рецензування відповіді СР: завдання, співбесіда ІР: завдання, співбесіда
Тема 3. Спілкування як обмін інформацією	28	4		4			20	31	1					30	АР: опитування, тестування, рецензування відповіді СР: завдання, співбесіда ІР: завдання, співбесіда
Модульний контроль	1							1							
Разом за змістовим модулем 1	**84**	**12**		**12**			**60**	**75**	**3**		**2**			**70**	
Змістовий модуль 2. Прикладний аспект психології спілкування.															
Тема 1. Спілкування як взаємодія	21	6		2	1		12	22	1		1			20	АР: опитування, тестування, рецензування відповіді СР: завдання, співбесіда ІР: завдання, співбесіда
Тема 2.	20	6		2			12	31	1		1			30	АР:

Спілкування як розуміння та сприйняття одне одного															опитування, тестування, рецензування відповіді СР: завдання, співбесіда ІР: завдання, співбесіда
Тема 3. Конфліктне спілкування	24	8		4			14	21	1					20	АР: опитування, тестування, рецензування відповіді СР: завдання, співбесіда ІР: завдання, співбесіда
Модульний контроль	1							1							
Разом за змістовим модулем 2	**66**	**20**		8			**38**	**75**	**3**		**2**			**70**	
Усього годин	**150**	**32**		20			**98**	**150**	**6**		**4**			**140**	
ІНДЗ							10							10	ІНДЗ: завдання, співбесіда
Усього годин	**150**	**32**		**20**			**98**	**150**	**6**		**4**			**140**	

Примітки. *1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо.*

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Індивідуальна навчально-дослідна робота

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувачів вищої освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувачами вищої освіти ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти, що містить результати

дослідницького пошуку, відображає певний рівень навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, що виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**4 бали**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач вищої освіти розробив самостійно (**6 балів**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**6 балів**);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**4 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**6 балів**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**10 балів**).
- ✓ дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **30 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді курсової роботи: вступ, основна частина, висновки, додатки (за наявності), список використаних джерел.

Орієнтовна тематика ІНДЗ (курсових робіт):

1. Невербальні засоби спілкування
2. Основні стилі спілкування
3. Типи комунікабельності людей
4. Специфіка процесу обміну інформацією
5. Комунікативні бар’єри
6. Правила подачі зворотнього зв’язку
7. Слухання та говоріння
8. Види слухання
9. Інтерактивна сторона спілкування
10. Теорії міжособистісної взаємодії
11. Різновиди міжособистісних контактів
12. Взаємодія як організація діяльності
13. Психологічний вплив
14. Характеристика соціальної перцепції
15. Візуальна психодіагностика

16. Ефекти соціальної перцепції
17. Конфлікт: елементи, типи, динаміка конфлікту
18. Види конфліктів
19. Динаміка розвитку конфлікту
20. Внутрішні та зовнішні умови виникнення конфлікту
21. Особливості поведінки у конфліктній ситуації
22. Маніпулятивна та актуалізаторські моделі спілкування
23. Основні типи маніпуляторів за Шостромом
24. Позитивні та негативні функції конфліктів
25. Технології виходу з конфлікту

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у таблицях нижче.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні:* лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні:* вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів вищої освіти із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод «вибуху», метод природних наслідків і трудовий метод.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Максименко С.Д., Забродський М.М. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування). К., 2005. 112 с.

2. Трухін І. О. Соціальна психологія спілкування: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 336 с.

3. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: навчальний посібник. К: ВД «Професіонал», 2004. 304 с.

4. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: навчальний посібник. 2-ге вид., випр. та доп. К.: ВД «Професіонал», 2007. 464 с.

5. Філоненко М.М. Психологія спілкування: підруч. для вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224 с.

Додаткова

6. Андрєєва Т. Є. Етика та психологія ділових відносин : навч. посіб. Х. : Бурун Книга, 2004. 144 с.

7. Барановська Л. В. Психологія ділового спілкування : навч. посібник. К.: НАУ, 2016. 248 с.

8. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація. К.: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.

9. Забродський М. М. Комунікативна компетентність вчителя : сутність і шляхи формування. Житомир : Волинь, 2000. 32 с.

10. Кайдалова Л.Г. Психологія спілкування : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. Х. : НФаУ, 2018. 140 с.

11. Корольчук М.С. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл.; За заг. ред. М.С. Корольчука. К.: Ельга, 2005. 320с.

12. Коструба Н.С. Ефективні комунікації як засіб досягнення професійних цілей. *Соціально-психологічна компетентність персоналу в сфері публічного управління*: монографія; за заг. ред. О. В. Лазорко, Т. В. Федотової. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. С. 92-105.

13. Коструба Н.С. Когнітивно-стильова характеристика комунікативної компетентності студента. *Психологічні перспективи*. 2020. № 35. С. 68-82.

14. Професійне спілкування фахівців фармації: посібник. Кол. авторів: Л.Г. Кайдалова, Н.В. Альохіна, Л.В. Пляка, Н.В. Шварп. Х. : НФаУ, 2013. 82 с.

Інформаційні ресурси

Інформаційні ресурси поглиблюють інформацію про особливості педагогічної професії та організацію навчально-виховного процесу у ЗВО матеріали, розміщені на веб-сторінках:

1. www.education.goy.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
2. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки імені В. Вернадського.
3. www.ekniga.com.ua − Інформаційно-пошукова система-каталог з електронної літератури: книжки, довідники, словники, енциклопедії, підручники.
4. www.7ua.net − Електронна бібліотека: енциклопедії, словники, підручники, будь-яка література.
5. www.lib.com.ua − Сайт електронної бібліотеки.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ з/п	**Назва теми** (постановка завдання)	
1	Комунікативні потреби людини та мотивація спілкування	4
2	Комунікація в ЗМІ та публічне спілкування	4
3	Фактори, що сприяють розумінню. Рівні емпатії	4
4	Фактори,що заважають розумінню	4
5	Залежність комунікативних процесів від соціальної ролі та статусу співбесідників.	4
6	Установки та стереотипи у комунікации.	6
7	Розуміння комунікантами один одного у відношеннях співпраці.	6
8	Розуміння комунікантами один одного у відношеннях конкуренції та конфлікту.	6
9	Інтерпретація емоційного стану іншого за мімікою та позою.	6
10	Інтерпретація емоційного стану іншого за жестикуляцією.	6
11	Інтерпретація правдивості комуніканта	6
12	Оцінка загального рівня товариськості (за В.Ф. Ряховським).	6
13	Соціально-психологичні характеристики суб’єкта спілкування (за В.А. Лабунською).	6
14	Сценарії спілкування	6
15	Манипулятивне спілкування	6
16	Формування навичок спілкування. Створення іміджу.	6
17	Психотехничні вправи, скеровані на розвиток рефлексії та емпатії.	6
18	Психотехничні вправи, що допомагають розвитку навичок адекватної експресивної поведінки.	6
		98год

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні аспекти психології спілкування			
Спілкування як феномен психології	Практичне заняття	8	протягом І семестру
Основні характеристики спілкування	Практичне заняття	10	протягом І семестру
Спілкування як обмін інформацією	Практичне заняття, тестування, ІНДЗ	10 20	протягом І семестру
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Прикладний аспект психології спілкування.			
Спілкування як взаємодія	Практичне заняття	8	протягом І семестру
Спілкування як розуміння та сприйняття одне одного	Практичне заняття	10	протягом І семестру
Конфліктне спілкування	Практичне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, іспит	10 20	
Всього: 150 год.	*Всього: 98 балів*		
Разом: 150 год.	***Разом: 98 балів***		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
І. Обов'язкові			
1.1. Відвідування лекцій	1		
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1		
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	6		**6**
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-		
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	10		**4**
1.6. Виконання модульної роботи	10		**10**
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	30		**30**
Разом		**-**	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50			
ІІ. Вибіркові			
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5		
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5		**5**
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5		
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10		**10**
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5		**5**
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5		
Разом		**-**	**-**
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 20			
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100			

Оцінка за 100-бальною системою	**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**

54–60 та більше	*відмінно*	**5**	**A**	*відмінно*
45–53	*добре*	**4**	**BC**	*добре*
36–44	*задовільно*	**3**	**DE**	*задовільно*
21–35	*незадовільно*	**2**	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1–20		**2**	**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни*

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача вищої освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу вищої освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу вищої освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання	*Перескладання здійснюється відповідно до графіка*

дисципліни	
Правила академічної доброчесності	*Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)*
Вимоги до відвідування	*Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.*

ПЕРЕВІРЕНО

провідний викладач фахівця
(посада, звання)

(підпис) (Р. Шарафутдінова)
(прізвище та ініціали)

01.09 2023 р.